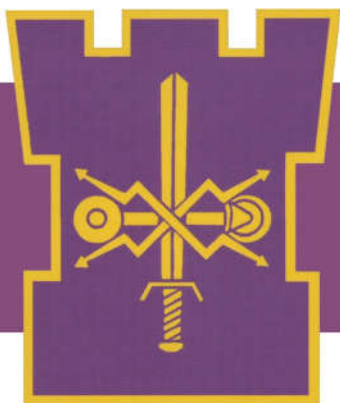

Kaakkois-Suomen Viestikilta ry

PURSKE 1/2018

Tässä Purskeessa:

- **Tarinaa viestijoukkojen syntyajoista**
- **Kiltakuulumisia**
- **Viestijoukot 100 vuotta 5.3.2018**
- juhlatapahtumat Mikkelissä

Viestiyhteyksistä ja viestijoukkojen syntyajoista

5.3.2018 vietetään viestiaselajin 100-vuotisjuhlaa. Tuolloin, tasan sata vuotta sitten perustettiin Mikkelin tuolloisella Työväentalolla, nykyisellä Kulttuuritalo Tempolla, ensimmäinen itsenäisen Suomen viestijoukko-osasto Kenttälennätinpataljoona.

Monenlaista oli tapahtunut jo ennen tuota päivää viestiyhteyksien ja niiden rakentajien puolella. Suomalainen Jääkäripataljoona 27 sai Saksassa koulutusta kenttäviestiasioihin, varsinkin Saksassa olonsa loppuaikoina. Rankkojen rintamakomennusten aikaan Misse-joella ja Riianlahdella, jääkärit rakensivat omat viestiverkkonsa. Myöhemmin, Saksan palveluksen loppuaikoina he saivat laadukkaampaa koulutusta lähinnä Tuckumissa ja Libaussa.

Suomessa valmistauduttiin jääkäreiden tuloon ja venäläisten joukkojen poistamiseen salaisilla yhteysjärjestelyillä. Jääkäri Stenholm (myöh. eversti Saarmaa) tuli Ruotsin kautta Vaasaan, jonne hän pystytti mukanaan tuomansa radioaseman Vaskiluotoon hovioikeudenneuvos A. Grönroosin huvilaan 19.10.1917. Jääkärit Ekberg (myöh. kenraalimajuri) ja Tenhunen tulivat 11.11.1917 Suomeen sukellusveneellä UC-57 mukanaan täydellinen radioasema. Tämän kaluston sijoittamisessa piiloon ja toimintavalmiiksi oli vaikeuksia. Lopulta Ekberg sai laitteiston vastaanottimen toimintavalmiiksi maisteri E.E.Kailan huvilaan kätkeytyä 15.12.1917.

Suomen suuriruhtinaskunnassa tekivät puhelin- ja lennätinverkkojen asiantuntijat salaisia valmisteluja. Etelä-Suomen Kaukopuhelin Oy:n insinööri A. Lindberg valmisteli salaiset kaukopuhelinyhteydet väleille Helsinki – Viipuri ja Helsinki – Hämeenlinna – Vaasa. Lennätininsinööri V. Sahlbergin johdolla järjesteltiin salaiset lennätinyhteydet rautateiden lennätinverkkoon väleille Helsinki – Vaasa ja Helsinki – Pietari. Helsingin lennätinasema oli piilotettu Mikonkatu 11:een sijaitsevaan huoneistoon, jossa toimi hämäyksesi konttori nimeltä ”Valtion Koskikomitea”.

Jääkäreiden tultua Vaasaan perustettiin Pietarsaareen tykistökoulu, joka tarvitsi tulenjohtoon viestimiehiä. Kapteeni Hamilton käynnisti ”omin päin” viestimiesten pikakoulutuksen tykistön viestimieheksi ja näin syntyivät ensimmäiset viestiasastot. Tämän jälkeen muodostettiin ruotsalaisen kapteeni K. von Heijnen johdolla neljä viestiasastoa joita koulutettiin Pietarsaareessa 12.3.1918 saakka, jonka jälkeen ne lähetettiin rintaman eri lohkoille.

Sodan ylijohdon käytössä oli juna, johon kuului viestivaunu. Viestivaunu oli varustettu vähintään kahdella Hughes-kaukokirjoittimella, joilla pidettiin pääosa yhteyksistä. Lisäksi junassa oli 40-linjan puhelinkeskus. Nämä laitteet kytkettiin sekä lennätin- että puhelinverkkoon. Ilmeisesti junassa oli myös radioasema, mutta sen käytöstä ei ole tietoa.

Saksassa 27. Jääkäripataljoonan Tiedonanto-osastossa koulutetut kuutisenkymmentä viestijääkäriä, johtajanaan jääkärimajuri L.B. Home'n, muodostivat rungon Kenttälennätinpataljoonaan, jonka perustaminen oli käsketty Ylipäällikön päiväkäskyssä nro 9, käsky oli päivätty 3.3.1917. Käytännössä pataljoonan johto ja esikunta olivat Mikkeliissä vasta 5.3.1917.

5.3.1917 toivat jääkärit Saksasta mukanaan tuomansa 1,5 kilowatin tehoisen kipinälennätin eli radioaseman Mikkeliin. Tämä asema pystytettiin Mikkelin laidalle ja sen päällikkönä toimiva henkilö, yliluutnantti E Heimburger, toimi samalla perustetun Kipinälennätinkoulun (”Funkkerikoulun”) kouluttajana. Tämä oli ilmeisesti ensimmäinen itsenäisen Suomen viestikoulu. Kipinälennätinkoulu siirrettiin sodan loputtua Helsinkiin.

Kiltakuulumisia

Johtamispaikkaharjoitus 2 oli radioamatöörien kanssa toteutettu pelastuslaitoksen varaverkon toinen harjoitus. Varsinaisena toimijana harjoituksessa ovat Mikkelin Seudun Radioamatöörit ja Pieksämäen Radioamatöörit. Kaakkois-Suomen Viestikilta tuki harjoitusta erilaisilla resursseilla mm. kalustolahjoituksilla ja työpanoksella. Harjoituksessa yhdistettiin Mikkelin, Pieksämäen, Juvan, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Hirvensalmen paloasemat toisiinsa radioamatöörien kalustoilla ja toiminnoilla. Yhteydet toimivat hyvin.

Järjestöasioita: Kiltamme syyskokous valitsi hallituksen jatkamaan entisellä kokoonpanolla vuonna 2018.

Jäsenmaksu pidetään ennallaan eli 22 euroa/jäsen. Maksun perii Maanpuolustuskiltojen liitto, joka lähettää myös jäsenmaksuun kuuluvan Maanpuolustaja-lehden kaikille. Viestikiltojen liittoa johtaa edelleen everstiluutnantti Jukka-Pekka Virtanen. Kiltamme puheenjohtaja valittiin liittoon ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi ja kiltamme liittohallituksessa edustaa varapuheenjohtajamme Esko Pitkänen. Valtuuskuntaan valittiin kiltamme hallituksesta Pasi Iivanainen.

Viestikiltojen liiton ilma-asekotiratakisan joukkuekilpailun voitto tuli (taas) kiltamme. Tällä kertaa kultamitalit saivat: Kari Metsätalo, Tapio Teittinen, Pellervo Pekkola ja Heikki Huttunen.

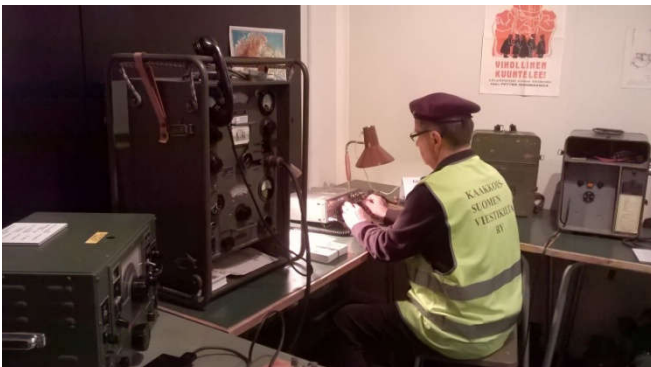
Kiltamme järjesti yhdessä Päämajamuseon kanssa **tapahtumapäivän** jossa esiteltiin Lökkia ja Radiokeskuksen näyttelyä ja lisäksi Päämajamuseo oli auki. Päätaphtumana oli Martti Susitaipaleen esitelmä aiheesta ”Viestisotaa Rukajärvellä”. Esitelmän yhteydessä oli esillä muutamia kenttäradioita ja –puhelimia. Paikalla oli vajaa viisikymmentä aiheesta kiinnostunutta.

Kuvassa

Esitelmätilaisuuden kuulijakuntaa.

Kiltamme on pitänyt myös auki **Jalkaväkimuseolle**, yhdessä radioamatöörien kanssa rakentamaamme, radiohuonetta; Isä ja lapsi- tapahtumassa, Yö museossa –tapahtumassa ja Itsenäisyyspäivänä. Varsinkin Yö museossa - tapahtumassa kävi valtavasti väkeä tutustumassa sota-ajan radioihin ja lapset kokeilivat sähkötystä. Kaikissa tapahtumissa toimii myös huoneeseen rakennettu sotilasradioamatööriasema kutsultaan OI4JM.

Kuvassa Heikki Huttunen päivystää Jalkaväkimuseolla Radiohuoneen radioasemaan OI4JM

Viestijoukot 100 vuotta 5.3.2018 tapahtumakokonaisuus

Päivän ohjelma on seuraava:

klo 13:00 Seppeleen lasku sankarihaudoilla Pitäjänkirkon hautausmaalla olevalla muistomerkillä (Otavankatu 9)
klo 14:00 - 14:30 Radiokeskuksen laatan paljastustilaisuus Urpolan kartanolla (Selännekatu 30)
klo 15:00 - 15:30 Kahvit Tempo-talolla (Mikonkatu 23)
klo 15:30 Viestikiltojen liiton kevätkokous Tempo-talolla
klo 16:45 Marskin johtamisjärjestelmä M18-näyttelyn avaus Lokissa (on n. 100 metrin päässä Tempo-talosta)
klo 18:00 Viestijoukot 100 vuotta juhla Tempo-talossa
klo 19:30 Juhlapäivällinen

Juhlatilaisuudessa juhlapuheen (viestijoukkojen historiikin) esittää tunnettu viestin historioitsija, eversti Seppo Uro. Musiikista vastaa Hämeen Reserviläis-soittokunta.

Autojen pysäköinti Päämajamuseon pihaan. Tempo-talon luona olevat paikat varataan liikuntarajoitteisille.

Kaikkia osallistujia pyydetään ilmoittautumaan. Ilmoittautumiset **19.2.2018** mennessä. Ilmoittautumisessa on mainittava maksuttomaan kahvitilaisuuteen osallistuminen. Ilmoittautumiset ja kyselyt **toimisto@kaakkois-suomenviestikilta.fi**

Juhlapäivällinen 27 euroa, ei sisällä alkoholijuomia, on maksettava **28.2.2018** mennessä tilille **FI16 5271 0420 3182 15**. Viitetieto: **Viesti 100 vuotta ja maksajan nimi**. Juhlapäivälliselle osallistuvien tulee ilmoittaa mahdolliset ruoka-aineallergiat.

Itse pääjuhlaan ja päivälliselle on asuna tumma puku ja isot kunniamerkit.

Menu

Oihersalaattia ja talon vinaigretta

Yrttikrutonkeja ja paahdettuja oliiveja

Kurpitsapikkelssiä

Jempon coleslaw

Jomaatti-rucolasalaattia, mozzarellaa ja punasipulia

Paahtojuuressalaattia, pinaattia ja pestoa

Jalon leivät ja vaahdotettua voita

*

Yön yli haudutettua Roinilan Jilan härkää, rosmariiniperunaa ja muhennettuja kasviksia

*

Mustaherukkavispiä, lakritsikermää ja valkosuklaata

Nyt on syytä juhlia. Kilta tekee parhaansa, että saisitte täysipainoisen, mielenkiintoisen ja monipuolisen Viestijoukkojen juhlapäivän. – Tervetuloa!